

Tájékoztató és rendelkező nyilatkozat direkt irányított véradáshoz

A direkt irányított véradás a 3/2005. (II. 10.) EüM. rendelet értelmében létező eljárás, azonban jelenlegi tudásunk szerint ez a véradási forma az alábbi szempontok miatt szakmailag elavult:

A direkt módon történő irányított véradás abból a sok évtizeddel ezelőtti megfontolásból ered, hogy a rokonok, ismerősök által adott vér kisebb kockázattal rendelkezik a fertőzések vérrel történő átvitele szempontjából. A jelenlegi fertőzőbetegség szűrővizsgálati technikák alkalmazása mellett azonban **nincs kimutatható előnye a direkt irányított véradásnak a fertőzés-átvitel csökkentésében.**

A direkt irányított véradás során a véradók lélektani nyomás alatt vannak. A külső készítés miatt a véradásra jelentkező rokon-ismerős hajlamos lehet elhallgatni kockázatos életvitelét annak érdekében, hogy adhasson vért, ami **növeli a kedvezményezett beteg kockázatát.**

A közeli vérrokonok közötti transzfúzió által kiváltott potenciálisan halálos kimenetelű immunológiai betegség (GvHD) kivédése érdekében a vérkészítményeket gamma besugarázással kell kezelni, ami az **első fokú vérrokonok közötti véradás esetén 14 napra csökkenti a vérkészítmény felhasználhatósági idejét.**

A családtagok közötti transzfúzió nemkívánatos antitestek kialakulását eredményezheti a transzfúziós recipiensben. **Ha a betegnek a jövőben szerv- vagy csontvelő-átültetésre van szüksége, akkor veszélybe kerülhet a megfelelő donorok megtalálásának lehetősége a családban.**

Amennyiben a fogamzóképes nő házastársától vagy a gyermekétől kap vért, az **megnöveli a jövőbeni terhességében a szövődmények kockázatát.**

A direkt irányított vérkészítményt esetenként **nagy távolságokra kell utaztatni, ami időigényes,** és kedvezőtlenül befolyásolja a vérkészítmények minőségét.

A véradók irányított véradásra való jelentkezésének hangsúlya az elmúlt években arra helyeződött, hogy a tervezhető műtétekre, transzfúziós beavatkozásra várók esetében elkerülhető legyen a beavatkozás esetleges halasztása. Azonban a **direkt irányított vérről több okból kiderülhet, hogy nem áll rendelkezésre a kedvezményezett gyógyítására.** A főbb okok az alábbiak:

- a levett vérkészítmény előállítás közben megsérül, vagy annak kivizsgálása technikai okból nem sikerül, vagy vis major miatt a szállítás nem megoldható;*
- a levett vér kivizsgálása során a véradónál fertőzőbetegség lehetősége merül fel vagy igazolódik be;*
- az előállított vérkészítményt más beteg életmentése céljából fel kell használni;*
- a véradás előtti kompatibilitási vizsgálatok során kiderül, hogy a direkt irányított vérkészítmény (ABO Rh azonosság ellenére) vércsoport-szerológiai okból (a kedvezményezett számára) nem alkalmazható.*

Kód / Egyeztetés dátuma DON11_A08_V02_20210930.docx	OVSz MINŐSÉGÜGYI ELJÁRÁS Formanyomtatvány	Kiadás: 2021.10.04. Oldalszám: 1/(2).
--	--	--